

Avfallssug i Haugesund

I forbindelse med områdereguleringen for Flotmyr har kommunens planavdeling vært i dialog med HIM angående renovasjonsløsninger innenfor planområdet. For prosjekt av denne størrelsen, er det forespeilet både presscontainere og avfallssug i dagens renovasjonsnorm. I løpet av møtet med HIM sine representanter kom det fram at de anså samlet avfallssug for hele planområdet for framtidsrettet og slett ikke uaktuelt å innføre i Haugesund. Det ble understreket at kostnadene ved oppretting måtte være knyttet til prosjekter, for HIM kunne ikke bære slik utbygging.

Ettersom det ikke er eksisterende anlegg på Haugalandet, tok planavdelingen kontakt med BIR – Bergen Interkommunale Renovasjonsselskap (felles for Askøy, Bergen, Fusa, Kvam, Os, Osterøy, Samnanger, Sund og Vaksdal), som har en omfattende utbygging av avfallssug i sentrum av Bergen, lokalt kjent som bossug og bossnett. De første delene av nettet ble åpnet i 2015 og det utvides stadig. I Haugesund var det et ønske om mer informasjon om erfaringer man har gjort seg i Bergen, og Terje Strøm, daglig leder i BIR Nett AS, tok seg tid til en telefonsamtale under ferien.

Telefonsamtalen med Strøm inneholdt en god del nyttig om fallgruver, praktisk info, referanser og vellykkede samarbeid. For sistnevnte tema holdes Graveklubben fram som et stort bidrag til utbyggingens suksess. Dette er en samordning av aktørene som har infrastruktur under bakken, for fjernvarme, fiber, strøm, vann og avløp – og selvfølgelig bossnett. «Klubben» styrer prosjekter som innebærer utskiftninger av rør og kabler under bakken. BIR har ofte hatt ledelsen, men for hvert prosjekt fordeles i alle fall ansvaret til en av partene. I Bergen er samarbeidet mellom kommunen, BKK Nett og Varme, BIR Nett og Bergen Fiber.

Selv om en nedskalering i forhold til et bergensanlegg er uproblematisk, framstår det å begrense en eventuell utbygging av et avfallsnett i Haugesund til Flotmyr som lite hensiktsmessig, all den tid det er et økende problem med renovasjon i sentrum. Det må etableres en sentral for avfallssuget, og jo flere brukere man har på nettet, jo flere fordeles kostnadene på. Allerede for et år siden ble det i møte mellom kommunen og HIM snakket om mulighetene kulvertene som allerede ligger under mye av sentrumsgatene kan gi i forbindelse med et eventuelt avfallssug.

I Bergen har vanlige grøfter vært foretrukket framfor å legge kulverter. Mye av infrastrukturen har vært mange tiår gammel og et sted mellom moden og overmoden for utskifting. For Bergen var det største problemet med å etablere kulverter i gateløp med eksisterende kabler og rør de store kostnadene forbundet med midlertidig infrastruktur ute av grunnen mens arbeidet pågår. Både det at man starter med så å si blanke ark på Flotmyr og at det eksisterer et tunnelsystem – i større eller mindre grad – under sentrum, gir tilsynelatende gode forutsetninger for å kunne bygge ut et avfallsnett relativt raskt og billig.

Det er ikke mulig å forplikte næringsdrivende til å benytte et avfallsnett, og disse håndterer gjerne avfall fra driften gjennom uavhengige aktører. I Bergen legges det til rette for næringsavfall og at uavhengige fortsatt kan drifte nedkast og håndtering. Håpet er at et godt tilbud vil vinne brukere uansett.

BIR kunne opplyse om at Tønsberg har gående en prosess med opprettelse av et avfallsnett, hvor sentralen skal bygges i fjell sammen med en parkeringshall. Denne mellomstore byen er på mange vis sammenlignbar med Haugesund, også når det gjelder planer om parkeringsanlegg under sentrum.

Prosjektet som skal innebære en sentral med to delnett for tilsvarende hhv. 300 og 400 boenheter, ville kunne fungere som referanse for Haugesund.

Terje Strøm viste i løpet av telefonsamtalen til en statusrapport han hadde skrevet for byrådet i Bergen i juni 2017. Der var det en god oversikt over fremdriften og en del om hva som hadde vært mest problematisk. Dette er nyttig lesing hvis man vil få et inntrykk av prosessen. Videre ville BIR gjerne ta imot besøk fra Haugesund for en mer inngående gjennomgang, med anledning til å se systemet i drift og høre direkte med de involverte om erfaringene som er gjort i Bergen.

I Haugesund må det avklares om det er en reell mulighet med avfallssug i sentrum. Presset på renovasjonsløsningene i sentrum er etter hvert kommet opp politisk, men foreløpig har det å legge et avfallsnett i bakken ikke vært et tema. Før et besøk i Bergen bør også partene med infrastruktur som burde samles under bakken diskutere hva en ønsker å få ut av en slik utflukt. BIR og Bergen kommune tar gjerne omvisninger i fellesskap, så det er en god anledning til å høre hva som har vært utfordringene i de ulike delene av prosessen, både planmessig og i utføringen.

Kommunen må ta stilling til om det er hensiktsmessig å vurdere avfallssug og -nett for sentrum spesielt og – i henhold til renovasjonsnormen – for større utbyggingsprosjekter. Med tanke på hvor omfattende et slikt nett potensielt kan bli, vil det være en fordel med et forprosjekt hvor muligheter og begrensninger kartlegges.

Haugesund, 22.08.2018